

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

BRNO 1975

Spätlengyelzeitliche Niederlassung in Vlčnov /Bez. Uherské Hradiště/. Bei einer Terrainbegehung in der Flur "Pod Hájkem" fand man Keramikbruchstücke, die mit Rücksicht auf den Sattelhenkel an das Ende der älteren äneolithischen Stufe gehören.

NEOLITICKÉ NÁLEZY Z TRATĚ "BLATICE" U HABROVAN

/ okr. Vyškov/

Pavel Košťák, katedra prehistorie FF UJEP, Brno

/ Tab. 7, obr. 1/

Koncem roku 1974 mi poskytl dr. Č. Staňa, CSc, vědecký pracovník AÚ ČSAV v Brně, neolitický materiál z tratě "Blatice" u Habrovan /1/. Uvedená trať se nachází poblíž silnice, vedoucí z Habrovan do Nemojan, téměř na rozhraní katastru uvedených obcí. Poloha lokality se řadí k typickým neolitickým sídlištím, která byla budována na mírných svazích s jihovýchodní nebo jihozápadní orientací, poblíž vodních zdrojů. Uvedená lokalita je ze severní strany kryta zvlněným terénem, pokrytým lesním porostem a směrem jižním je otevřena do krajiny.

Na tabulce č. 7 jsou vyobrazeny charakteristické zlomky neolitické keramiky a fragmenty hlazených kamenných nástrojů. Při bližším studiu uvedeného archeologického materiálu jsem došel k závěru, že uvedená lokalita byla hojně osídlena v období kultury s lineární keramikou a v období kultury s moravskou malovanou keramikou. Keramické fragmenty kultury s lineární keramikou reprezentují mladší období této kultury /tab. 7:1-2/. Keramické zlomky kultury s moravskou malovanou keramikou výrazně charakterizují nejmladší fázi této kultury a představují typické tvary, příznačné pro tuto oblast /tab. 7:3-9, 11-12/. Zlomky hlazených kamenných nástrojů lze rovněž spolehlivě zařadit do neolitu /tab. 7:10, 13/.

K neolitickým nálezům z tratě "Blatice" se snad mohou přiřadit i starší nálezy, které získal dr. Č. Staňa, CSc. /2/.

Na neolitické lokalitě v trati "Blatice" je především zastoupen materiál kultury s moravskou malovanou keramikou, pozdní fáze. Charakteristické jsou pro ni mimo jiné ploché výčnělky a osobitá profilace nádob /tab. 7:6, 7, 11/.

O bohatosti archeologických nálezů v této oblasti svědčí i výskyt pravěké lokality poblíž zámku /3/, odkud pocházejí nálezy z různých pravěkých období. Pravěká lokalita u zámku je vzdálena od sídliště v poloze "Blatice" asi 2 km, což jistě svědčí o hustém osídlení prostoru kolem Habrovan /obr. 1/. Nálezy kultury s moravskou malovanou keramikou rovněž pocházejí od zámku, a získal je při terénním průzkumu J. Kotas. V tomto případě jde též o nálezy, řadící se do závěrečného období kultury s moravskou malovanou keramikou.

Pravěké nálezy z okolí Habrovan nepřímou potvrzují, že Vyškovsko bylo v pravěkém období hustě osídleno a hrálo jistě důležitou roli v různých pravěkých obdobích.

Poznámky:

1 Děkuji dr. Č. Staňovi, CSc, za laskavé poskytnutí archeologického materiálu.

2 Nálezová zpráva uložena v archívu AÚ ČSAV v Brně.

3 J. Kotas, Nové objevené pravěké sídliště u Habrovan, okr. Vyškov, Přehled výzkumů 1971, Brno 1972, 131.

Neolithische Funde aus der Flur "Blatice" bei Habrovany /Bez. Vyškov/. Ende des Jahres 1974 gewann der Verfasser von Dr. Č. Staňa, CSc. neolithisches Material aus der Flur "Blatice" bei Habrovany. Diese Fundstelle liegt unweit der Strasse, die von Habrovany nach Nemojany führt. Die Lage der Fundstelle, sowie das dort gefundene Material ist auf den folgenden Tafeln abgebildet. Es handelt sich dabei um Material der Linienbandkeramik und um Material der Kultur mit mährisch bemalter Keramik. Neben der Fundstelle "Blatice" findet sich in der Nähe des Schlosses eine weitere prähistorische Fundstelle.

ENEOLITICKÉ NÁLEZY ZE SLAVKOVA

/ okr. Uherské Hradiště/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V polní trati "Podluža" byla při zemědělských pracích nalezena dlouhá, oboustranně retušovaná čepel z olivově šedého "nakrapianého" rohovce malopolského původu. Terénní průzkum přinesl řadu dalších

silexů z pazourku a radiolaritu, jako např. trapéz, příčnou šipku, oboustranně retušovaný hrot a řadu retušovaných čepelí, hranolové rydlo atd. Rovněž kolekce hlazené industrie je bohatá a převládají v ní oboustranně klenuté lichoběžníkovité sekerky s podbroušeným ostřím. Jedna z nich byla vyrobena z měkkého pískovce. Dále je hlazená industrie zastoupena pískovcovým brouskem se zaobleným týlem, u kterého je umístěn provrt. Zlomky keramiky, z níž se nám podařilo rozpoznat mísu se zataženým hrdlem, dvouuché osudí, vázu a putnu, řadí soubor do období pozdního lengyelu.

A neolithische Funde aus Slavkov /Bez. Uherské Hradiště / in der Feldflur "Podluža" im Kataster der Gemeinde Slavkov wurde eine spätlengyelzeitliche Niederlassung festgestellt.

K NOVĚJŠÍM NÁLEZŮM HLAZENÉ KAMENNÉ INDUSTRIE NA TE- LEČSKU

/ okr. Jihlava/

Josef Bláha, OSSPOP, Olomouc

/ Tab. 8 /

Soupis nálezů hlazené kamenné industrie v nejsevernější části povodí Dyje je možno rozmnožit o čtyři další artefakty:

1/ Mysliboř. Dne 13.9.1964 byl autorovi zprávy předán p. K. Mrvkou na povrchu otlučený vrtaný sekeromlat z šedočerné krystalické horniny. Nástroje bylopředtím druhotně užíváno k různým účelům na dvoře čp. 3. /Tab. 8:1/.

2/ Nová Říše. V držení p. Václavíka z Nové Říše je další vrtaný sekeromlat, vyrobený z buližníku. Nalezen byl asi r. 1958 při orbě v trati "Na spravedlnosti". /Tab. 8:2/.

3/ Telč. Autorovi zprávy předal r. 1959 žák Příbyl hlazenou sekerku se zužujícím se týlem, vyrobenou ze zelenošedé horniny. Nástroj nalezl při orbě dědeček jmenovaného žáka v trati "Rovná pole". /Tab. 8:3/.

4/ Kostelní Myslová. Na jaře r. 1973 nalezla p. M. Lojková /čp. 9/ při sbírání kamení na poli v trati "Na Moučkově nivce" lehce facetovaný sekeromlat, rozšířený v místech otvoru. Nástroj je vyroben z šedo-zelené horniny. /Tab. 8:4/.

Ačkoliv se jedná ve všech případech pouze o ojedinělé nálezy, jejich doplňování do mapy Českomoravské vysočiny dokresluje "akční radius" neolitických i eneolitických obyvatel, sídlících v jejich klimaticky příhodnějších polohách. Z dosavadních zjištění je možno pozorovat i jakési koncentrace těchto nálezů na souvislejších územích a lze již nyní v hrubých rysech stanovit také čáru /z hlediska nadmořské výšky/, za kterou se již další ojedinělé nálezy kamenných nástrojů nevyskytují. Na této hranici /severní okraj telečské kotliny/ byl např. nalezen sekeromlat z Mysliboře. Zmíněné koncentrace by pak mohly signalizovat existenci sídliště, byť relativně krátkodobě obývaných. Nejsevernějším zatím zjištěným neolitickým sídlištěm v horním Podyjí je osada volutové kultury v katastru Hradištka u Dačic /okr. Jindřichův Hradec/. Dosavadní nálezy z povodí Vápovky /k nim patří i sekeromlat z Nové Říše/ mohou vést k úvaze, zda se v případě Dolní Vilémce nejedná rovněž o neolitickou osadu.

Zu den neueren Funden geglätteter Industrie um Telč /Bez. Jihlava/. Weitere Funde vereinzelter Steingeräte aus Südwestmähren /Mysliboř, Nová Říše, Telč und Kostelní Myslová/ führen zur Überlegung über die Aufgabe dieser Region in der jüngeren und späten Steinzeit. Die festgestellten Konzentrationen dieser Funde kann man in Zusammenhang mit einer eventuellen Existenz von bisher nicht entdeckten neolithischen Niederlassungen in den günstigeren Teilen des oberen Thayagebietes bringen, also in einer Höhe rund um 500m über dem Meeresspiegel legen.

ANEOLITHISCHE HÖHENSIEDLUNG IN HLINSKO BEI LIPNÍK

/ Bez. Přerov/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

In der Zeit vom 2. Juli bis 12. August 1974 verlief auf der Höhengiedlung "Nad Zbražovým" bereits die achte Grabungsetappe. Ihre Aufgabe war es, das System der Fortifikation in der südlichen und nördlichen Ecke der Niederlassung festzustellen und die über die Befestigung der südwestlichen Seite gewonnenen Angaben zu beglaubigen. Ausser diesem setzten wir in der systematischen Abdeckungen des nordöstlichen Sektors des Siedlungsplateaus fort.

Sonde 30, die die südliche Ecke der Sporenlage durchschnitten und hangabwärts bis auf das erste zungenförmige Plateau verlief, bestätigte unsere Vermutung, dass der erdsteinige Wall und der Graben die

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská

Na titulním listě : stříbrná spona z doby stěhování národů ze Šakvic

Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI-73332

Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné